

XXIII НАУЧНИ СКУП
Власински сусрети
27. и 28. октобар 2017. године

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ
ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА
БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ

Зборник резимеа реферата

XXIII SCIENTIFIC CONFERENCE
Vlasina Encounters
27th and 28th of October 2017

SOCIO-ECONOMIC ASPECTS OF
RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF
THE VILLAGE MOUNTAINOUS AREAS OF SERBIA

Book of Abstracts of papers

Завод за проучавање села
Српско удружење за социологију села и пољопривреде
Балканска асоцијација за социологију села и пољопривреде

XXIII научни скуп
Власински сусрети 2017

СОЦИО-ЕКОНОМСКИ АСПЕКТИ
ОБНОВЕ И РАЗВОЈА НАСЕЉА
БРДСКО-ПЛАНИНСКОГ ПОДРУЧЈА СРБИЈЕ
Резимеи реферата

Издавачи:

СРПСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА СОЦИОЛОГИЈУ СЕЛА
И ПОЉОПРИВРЕДЕ, Београд

и

ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ СЕЛА, Београд

За издаваче:

Проф. др Ђура Стевановић
Проф. др Срђан Шљукић
Проф. др Драгић Живковић

Превод:

Борка Вишњић
Александар Виденовић

Компјутерска припрема:

Милорад Вучковић

Штампа:

„Data Copy“
Београд

Тираж:

100

ISBN 978-86-87067-22-6

Београд, 2017.

ОДРЖАВАЊЕ XXIII ВЛАСИНСКИХ СУСРЕТА ПОМОГЛИ СУ:

- МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
- ЗАВОД ЗА ПРОУЧАВАЊЕ СЕЛА
- СРПСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА СОЦИОЛОГИЈУ СЕЛА И ПОЉОПРИВРЕДЕ
- КУЛТУРНИ ЦЕНТАР ВЛАСОТИНЦЕ
- НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ“, ВЛАСОТИНЦЕ

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

338.1(23.0)(497.11)(048)
316.334.55(497.11)(048)
316.42(23.0)(497.11)(048)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп Власински сусрети (23 ; 2017 ; Власотинце)
Социо-економски аспекти обнове и развоја насеља брдско-планинског подручја Србије : зборник резимеа реферата / XXIII међународни научни скуп Власински сусрети 27. и 28. октобар 2017. године, [Власотинце] = Socio-economic Aspects of Reconstruction and Development of the Village Mountainous Areas of Serbia : book of abstracts of papers / XXIII International Scientific Conference Vlasina Encounters, 27th and 28th of October 2017 ; [организатори] Завод за проучавање села ... [итд.] ; [превод Борка Вишњић, Александар Виденовић]. - Београд : Српско удружење за социологију села и пољопривреде : Завод за проучавање села, 2016 (Београд : Data copy). - 129 стр. ; 30 cm

Упоредо резимеи на срп., рус. и енгл. језику и срп. превод. - Тираж 100.

ISBN 978-86-87067-22-6 (ЗПС)

1. Завод за проучавање села (Београд)

а) Насеља - Развој - Друштвено-економски аспект - Брдско-планинске области - Србија - Апстракти б) Рурални развој - Апстракти - Србија

COBISS.SR-ID 252527116

30. *Мила Павловић; Филип Крстић*
ДЕМОГРАФСКА УГРОЖЕНОСТ СЕЛА НА РОГОЗНИ И
МОГУЋНОСТИ ЊИХОВЕ РЕВИТАЛИЗАЦИЈЕ 75
31. *Миланка Васић; Бранко А.Ј. Турнишек*
РАСПОЛОЖИВИ РЕСУРСИ БРДСКО - ПЛАНИНСКИХ
ПОДРУЧЈА И ЊИХОВО КОРИШЋЕЊЕ КАО ЧИНИЛАЦ
ОБНОВЕ И ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА НАСЕЉА
– ШАНСА ЗАПЛАЊА 77
32. *Миле Богдановић; Маја Николић*
РАЗВОЈ АГРОБИЗНИСА НА БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ
ПОДРУЧЈИМА СРБИЈЕ..... 79
33. *Миле Пешевски; Зоран Милованчевић; Александар Пешевски*
ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ
ПОДРУЧЈИМА И МОГУЋНОСТИ РАЗВОЈА ВОЂАРСКЕ
ПРОИЗВОДЊЕ..... 81
34. *Милош Аранђеловић; Александар Виденовић*
НАСЕЉА У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА:
ИЗМЕЂУ ГЛОБАЛНИХ ТРЕНДОВА, ПОТРЕБА И РЕАЛНИХ
МОГУЋНОСТИ РАЗВОЈА 83
35. *Милутин Матић; Јелена Круљ Драшковић; Немања Матић*
ОБНОВА НАСЕЉА НА БРДСКО-ПЛАНИНСКОМ ПОДРУЧЈУ
– ДЕО НАЦИОНАЛНОГ ПРОГРАМА РАЗВОЈА СРБИЈЕ
У XXI ВЕКУ 85
36. *Мирослав Недељковић; Боро Крстић; Миливоје Ћосић*
МОГУЋНОСТИ УНАПРЕЂЕЊА РУРАЛНИХ СРЕДИНА У
БРДСКО-ПЛАНИНСКОМ ПОДРУЧЈУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ..... 87
37. *Момчило Исић*
ПОЉОПРИВРЕДНО СТАНОВНИШТВО У ВРАЊСКОМ
ОКРУГУ У ПРВОЈ ПОЛОВИНИ 20. ВЕКА 89
38. *Нада Косановић; Данијела Новаковић*
СТАТУС СЕЛА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 91
39. *Нада И. Видић*
МОДЕЛИ РАЗВОЈА СЕОСКОГ ТУРИЗМА, КОД НАС 93

23. <i>Milanka Vasic; Branko A.J. Turnsek</i>	
AVALIABLE RESOURCES OF HILLY AND MOUNTAINOUS AREAS AND THEIR USE AS A FACTOR IN THE RECONSTRUCTION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE SETTLEMENT – THE CHANCE FOR ZAPLANJE	76
24. <i>Mile Bogdanović; Maja Nikolić</i>	
DEVELOPMENT OF AGRO-BUSINESS IN THE UPLAND AREAS OF SERBIA	78
25. <i>Mile Peshevski; Zoran Milovancevic; Aleksandar Peshevski</i>	
AGRICULTURAL LAND IN MOUNTAINOUS AREA AND ITS POSSIBILITIES FOR DEVELOPING FRUIT PRODUCTION.....	80
26. <i>Miloš Arandžević; Aleksandar Videnović</i>	
SETTLEMENTS IN MOUNTAINOUS AREAS: BETWEEN GLOBAL TRENDS, NEEDS AND REAL OPPORTUNITIES OF DEVELOPMENT.....	82
27. <i>Milutin Matić; Jelena Krulj Drašković; Nemanja Matić</i>	
RENEWAL OF THE SETTLEMENTS IN THE UPLAND- MOUNTAINOUS AREA - A PART OF THE NATIONAL DEVELOPMENT PROGRAM OF SERBIA IN THE 21ST CENTURY	84
28. <i>Momčilo Isić</i>	
AGRICULTURAL POPULATION IN THE VRANJE COUNTY IN THE FIRST HALF OF THE 20 TH CENTURY	88
29. <i>Nada Kosanović; Danijela Novaković</i>	
STATUS OF VILLAGES IN THE REPUBLIC OF SERBIA.....	90
30. <i>Nada I. Vidić</i>	
MODELS DEVELOPMENT OF RURAL TOURISM IN OUR COUNTRY	92
31. <i>Nikola LJILJANIC; Slobodan MILADINOVIC</i>	
FINANCIAL AND COMPUTER LITERACY OF FAMILY FARMS IN THE REGIONS OF SERBIA.....	98
32. <i>Nikola Živić</i>	
RURAL CULTURE - ITS CONTENT, ADVANTAGES AND DISADVANTAGES.....	100
33. <i>Nikoleta Cakir</i>	
ROMANIAN AGRARIAN REFORM AND COLONIZATION OF CINCARS (AROMANIANS) IN DOBRUDZA (1923 – 1928)	102
34. <i>Petar Anđelković; Radica Nedeljkovic</i>	
ETERNAL MESSAGES OF CUSTOMS WAR - THE ROAD THAT SERBIA SHOULD BE TOWARD!	106

Dr Miloš Arandelović

Dr Aleksandar Videnović

SETTLEMENTS IN MOUNTAINOUS AREAS: BETWEEN GLOBAL TRENDS, NEEDS AND REAL OPPORTUNITIES OF DEVELOPMENT

Spatial planning, architecture, sustainability of plans and strategies, the availability of services and even the development of infrastructure can not be a guarantee for the sustainable development of a settlement. These aspects can not stop demographic movements on the village-city relation, nor have they ever been able to do so through history. But a crucial role and place in all of this has a policy which represents the cohesion factor to a large extent and can influence the creation of a favorable business environment, advancing any further development processes. The relevance of the existence of a clear and reasoned development policy should be reflected primarily in the provision of adequate living conditions of the remaining population in that area where in a certain way can also stimulate part of the population that does not have a pronounced tendency to migration.

The adoption of new socio-economic trends and patterns has triggered a whole series of changes at a wider social level. Settlements in the mountainous areas, that most often belong to the category of the least developed, as a consequence of global trends are characterized as spaces of special natural, in some cases created, values and their future is, accordingly, most often related to tourism. By analyzing the development plans and strategies, the impression is that all settlements belonging to this category should base their economic potential on the development factors of tourism activity. The question arises as to whether something is so realistic in practice and, above all, necessary. The research seeks to point out some modalities and examine the possibilities of revitalization of settlements in mountainous areas, bearing in mind the large number of these settlements in the Republic of Serbia.

Key words: *village as a brand, rural tourism, rural development policy, mountainous areas.*

Др Милош Аранђеловић
Др Александар Виденовић

НАСЕЉА У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ ПОДРУЧЈИМА: ИЗМЕЂУ ГЛОБАЛНИХ ТРЕНДОВА, ПОТРЕБА И РЕАЛНИХ МОГУЋНОСТИ РАЗВОЈА

Просторно уређење, архитектура, постојаност планова и стратегија, доступност услуга па чак и развијеност инфраструктуре не могу бити гарант одрживог развоја неког насеља. Наведени аспекти не могу зауставити демографска померања на релацији село-град, нити су кроз историју икада то и могли. Међутим пресудну улогу и место у свему томе има политика која као кохезиони фактор у доброј мери може утицати на стварање позитивног пословног амбијента, унапређујући неке даље развојне процесе. Релевантност постојања јасне и утемељене политике развоја треба да се огледа пре свега у обезбеђивању адекватних услова живота преосталом становништву на овим просторима где се на одређени начин може подстаћи остатак оног дела становништва које нема изражену миграциону тенденцију.

Усвајање нових друштвено-економских трендова и образаца покренуло је читав низ промена на ширем друштвеном нивоу. Насеља у брдско-планинским подручјима која најчешће припадају категорији најнеразвијенијих, као последица глобалних трендова окарактерисана су као простори од посебних природних, у неким случајевима и створених, вредности а њихова будућност се у складу с тиме најчешће везује за туризам. Анализом развојних планова и стратегија стиче се утисак као да би сва насеља која припадају овој категорији требала свој привредни потенцијал базирати на развојним чиниоцима туристичких активности. Поставља се питање да ли је нешто тако у пракси реално оствариво а пре свега и неопходно. Истраживање настоји да укаже на неке модалитете и испитивање могућности евентуалне ревитализације брдско-планинских насеља, имајућу у виду велики број ових насеља у Републици Србији.

Кључне речи: село као бренд, рурални туризам, политика руралног развоја, брдско-планинска подручја”.